

SISÄMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET

Arbeta i Finland – Regeringens migrationspolitiska program för att stärka arbetsrelaterad invandring

INRIKESMINISTERIETS PUBLIKATION 4/2018

Invandring

Inrikesministeriets publikation 4/2018

Arbeta i Finland
– Regeringens migrationspolitiska
program för att stärka arbetsrelaterad invandring

Inrikesministeriet

ISBN PDF: 978-952-324-183-1

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2018

Presentationsblad

Utgivare	Inrikesministeriet	Januari 2018
Författare	Inrikesministeriet	
Publikationens titel	Arbeta i Finland – Regeringens migrationspolitiska program för att stärka arbetsrelaterad invandring	
Publikationsseriens namn och nummer	Inrikesministeriets publikation 4/2018	
Tema	Invandring	
ISBN PDF	978-952-324-183-1	ISSN PDF 2341-8524
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-183-1	
Sidantal	40	Språk Svenska
Nyckelord	Invandring, sysselsättning, arbetskraftsrelaterad invandring	
Referat	<p>Det migrationspolitiska programmet för att stärka arbetsrelaterad invandring kompletterar för sin del de fastställda programmen och riktlinjerna för statsminister Sipiläs regering. Regeringen avtalade om ett migrationspolitiskt program i samband med förhandlingarna om den offentliga ekonomin 2018–2021.</p> <p>Syftet med programmet är att synliggöra och främja regeringens migrationspolitiska linje som stöder migration som stärker sysselsättningen och den offentliga ekonomin, förbättrar försörjningskvoten och främjar internationaliseringen av ekonomin. I programmet fastställs Finlands migrationspolitiska riktlinjer som i synnerhet främjar arbetsrelaterad invandring samt integration som stöder den och goda relationer mellan olika befolkningsgrupper.</p> <p>Finland behöver invandrare för att åtgärda bristen på arbetskraft inom olika sektorer, förbättra försörjningskvoten som försvagas till följd av åldrandet och öka Finlands attraktivitet bland internationella specialister och företagare.</p> <p>Det migrationspolitiska programmet baserar sig på strategin <i>Migrationens framtid 2020</i> som godkändes som statsrådets principbeslut 2013. I det nu publicerade programmet har riktlinjerna för strategin uppdaterats i förhållande till den rådande operativa miljön.</p> <p>Ministerarbetsgruppen för migration har fungerat som projektets styrgrupp. Ansvaret för beredningen har innehafts av ministeriernas sektoröverskridande samarbetsgrupp, i vilken följande parter har deltagit: inrikesministeriets migrations-, polis-, gränsbevaknings-, kommunikations- samt förvaltnings- och utvecklingsavdelning, justitieministeriet, arbets- och näringsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, utrikesministeriet, miljöministeriet och Migrationsverket och Polisstyrelsen.</p> <p>Ministerarbetsgruppen för migration följer upp genomförandet av programmet.</p>	
Förläggare	Inrikesministeriet	
Tryckort och år	Lönberg Print & Promo, 2018	
Beställningar/distribution	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi	

Kuvailulehti

Julkaisija	Sisäministeriö	Tammikuu 2018	
Tekijät	Sisäministeriö		
Julkaisun nimi	Arbeta i Finland – Regeringens migrationspolitiska program för att stärka arbetsrelaterad invandring (Töihin Suomeen - Hallituksen maahanmuuttopoliittinen ohjelma työperusteisen maahanmuuton vahvistamiseksi)		
Julkaisusarjan nimi ja numero	Sisäministeriön julkaisu 4/2018		
Teema	Maahanmuutto		
ISBN PDF	978-952-324-183-1	ISSN PDF	2341-8524
URN-osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-183-1		
Sivumäärä	40	Kieli	Ruotsi
Asiasanat	maahanmuutto, työllisyys, työvoiman maahanmuutto		
Tiivistelmä	<p>Maahanmuuttopoliittinen ohjelma työperusteisen maahanmuuton vahvistamiseksi täydentää osaltaan jo vahvistettuja pääministeri Sipilän hallituksen ohjelmia ja linjauksia. Hallitus sopi maahanmuuttopoliittisen ohjelman tekemisestä vuosia 2018–2021 koskevan julkisen talouden neuvotteluissa.</p> <p>Ohjelman tavoitteena on tuoda näkyväksi ja edistää hallituksen maahanmuuttopoliittista linjaa, joka tukee työllisyyttä ja julkista taloutta vahvistavaa, huoltosuhdetta kohentavaa sekä talouden kansainvälistymistä edistävää maahanmuuttoa. Ohjelma määrittää Suomen maahanmuuttopoliittisia linjauksia, jotka edistävät erityisesti työperusteista maahanmuuttoa, sekä sitä tukevaa kotoutumista ja hyviä väestösuhteita eri väestöryhmien välillä.</p> <p>Suomi tarvitsee maahanmuuttajia vastaamaan eri aloilla olevaan työvoimapulaan, kohentamaan väestön ikääntymisen myötä heikkenevää huoltosuhdetta sekä lisäämään Suomen houkuttelevuutta kansainvälisten osaajien ja yrittäjien silmissä.</p> <p>Maahanmuuttopoliittisen ohjelman taustalla on vuonna 2013 valtioneuvoston periaatepäätöksenä hyväksytty strategia <i>Maahanmuuton tulevaisuus 2020</i>. Nyt julkaistussa ohjelmassa strategian linjaukset päivitetään nykyiseen toimintaympäristöön.</p> <p>Maahanmuuton ministerityöryhmä on toiminut hankkeen ohjausryhmänä. Valmistelusta on vastannut ministeriöiden välinen poikkihallinnollinen yhteistyöryhmä, johon ovat osallistuneet seuraavat tahot: sisäministeriön maahanmuutto-, poliisi-, rajavartiolaitos-, viestintä- sekä hallinto- ja kehittämisosasto; oikeusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, ulkoministeriö, ympäristöministeriö ja Maahanmuuttovirasto sekä Poliisihallitus.</p> <p>Ohjelman toimeenpanoa seurataan maahanmuuton ministerityöryhmässä.</p>		
Kustantaja	Sisäministeriö		
Painopaikka ja vuosi	Lönnerberg Print & Promo, 2018		
Julkaisun myynti/ jakaja	Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi Julkaisumyynti: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi		

Description sheet

Published by	Ministry of the Interior	January 2018	
Authors	Ministry of the Interior		
Title of publication	Arbeta i Finland – Regeringens migrationspolitiska program för att stärka arbetsrelaterad invandring (Work in Finland — Government Migration Policy Programme to Strengthen Labour Migration)		
Series and publication number	Ministry of the Interior Publication 4/2018		
Subject	Migration		
ISBN PDF	978-952-324-183-1	ISSN (PDF)	2341-8524
Website address (URN)	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-183-1		
Pages	40	Language	Swedish
Keywords	Migration, employment, labour migration		
<p>Abstract</p> <p>The Migration Policy Programme to Strengthen Labour Migration complements the programmes and guidelines that have already been adopted by Prime Minister Sipilä's Government. The Government decided on the preparation of the Migration Policy Programme during the negotiations on the General Government Fiscal Plan for 2018–2021.</p> <p>The Programme aims to raise awareness of and promote the Government's migration policy. The purpose of the policy is to support migration that strengthens employment and public finances, improves the dependency ratio and enhances internationalisation of the economy. The Programme lays down Finland's migration policy guidelines that promote particularly labour migration, integration to support this, and good relations between people from different groups.</p> <p>Finland needs migrants to address the labour shortage in different sectors, to improve the weakening of the dependency ratio caused by ageing of the population, and to attract more international talent and entrepreneurs to Finland.</p> <p>The Migration Policy Programme is based on the Government Resolution on the Future of <i>Migration 2020 Strategy</i>, adopted in 2013. The policy guidelines laid down in the Strategy are updated in the new Programme to meet the needs of the current operating environment.</p> <p>The ministerial working group on migration acted as the steering group for the project. The Programme was prepared by a cross-sectoral working group with representatives from: the Migration Department, Police Department, Border Guard Department, Communications Unit, and Administration and Development Department of the Ministry of the Interior; Ministry of Justice; Ministry of Economic Affairs and Employment; Ministry of Education and Culture; Ministry of Social Affairs and Health; Ministry for Foreign Affairs; Ministry of the Environment; and the Finnish Immigration Service and the National Police Board.</p> <p>The implementation of the Programme will be monitored by the ministerial working group on migration.</p>			
Publisher	Ministry of the Interior		
Printed by (place and time)	Lönnerberg Print & Promo, 2018		
Publication sales/ Distributed by	Online version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Publication sales: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi		

Innehåll

1	Finland främjar arbetskraftsinvandring, integration som stödjer den och goda relationer mellan olika befolkningsgrupper	9
2	Beskrivning av den internationella och nationella omvärlden	11
2.1	EU vill öka den lagliga migrationen och arbetskraftsrörligheten inom EU.....	11
2.2	De flesta med utländsk bakgrund bosatta i Finland är i arbetsför ålder.....	12
2.3	Arbetskraftsbristen nu och i framtiden	17
3	Regeringens riktlinjer för att främja arbetskraftsinvandring	20
3.1	Riktlinje 1: Kompetent arbetskraft stödjer tillväxten i Finland	20
3.2	Riktlinje 2: Valfungerande tjänster som stödjer etablering och integration bidrar till att locka kompetent arbetskraft och till att den kompetenta arbetskraften trivs i landet.....	26
3.3	Riktlinje 3: Goda relationer mellan olika befolkningsgrupper stödjer integration av arbetstagare med invandrarbakgrund i Finland.....	30

1 Finland främjar arbetskraftsinvandring, integration som stödjer den och goda relationer mellan olika befolkningsgrupper

Det invandringspolitiska programmet för att stödja arbetskraftsinvandring kompletterar för sin del de program och riktlinjer för Sipiläs regering som redan fastställts. Till dessa hör regeringsprogrammet (2015), regeringens invandringspolitiska åtgärder (2015), regeringens asylpolitiska åtgärdsprogram (2015), statens program för integrationsfrämjande 2016–2019 (2017) och statsrådets principbeslut om en strategi för den inre säkerheten (2017). I strategin för den inre säkerheten är invandring en av de identifierade förändringskrafterna i samhället.

Regeringen beslutade om beredningen av det invandringspolitiska programmet vid förhandlingarna om planen för de offentliga finanserna för åren 2018—2021. Diskussion om hur nödvändigt programmet skulle vara fördes redan tidigare i anslutning till beredningen av regeringens asylpolitiska program. Under beredningen av programmet beslutade ministerarbetsgruppen för migration att programmet på ett tydligare sätt skulle handla om arbetskraftsinvandring. Till följd av beslutet gavs programmet namnet **Arbeta i Finland – Regeringens invandringspolitiska program för att stödja arbetskraftsinvandring**.

Målet med programmet är att synliggöra och främja regeringens invandringspolitiska riktlinjer som stöder arbetskraftsinvandringen som stärker sysselsättningen och de offentliga finanserna, förbättrar försörjningskvoten samt främjar ekonomisk internationalisering. **I programmet fastställs Finlands invandringspolitiska riktlinjer som i synnerhet främjar arbetskraftsinvandring, integration som stöder den och goda relationer mellan olika befolkningsgrupper.** Programmet har beretts parallellt med åtgärdsprogrammet *Talent Boost – Tillväxt genom internationella talanger*.

Det invandringspolitiska programmet har beretts utgående från strategin *Migrationens framtid 2020* som godkändes som statsrådets principbeslut 2013. I det nu beredda programmet har riktlinjerna för strategin uppdaterats i förhållande till den rådande operativa miljön med beaktande av de frågor kring arbetskraftsinvandring som regeringen har poängterat.

Ministerarbetsgruppen för migration har varit projektets styrgrupp. För beredningen ansvarade ministeriernas förvaltningsövergripande samarbetsgrupp, där följande organisationer var företrädare: inrikesministeriets migrations-, polis-, gränsbevaknings-, kommunikations- samt förvaltnings- och utvecklingsavdelning, justitieministeriet, arbets- och näringsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, utrikesministeriet, miljöministeriet, Migrationsverket och Polisstyrelsen.

Den 31 oktober 2017 ordnades ett diskussionsmöte för organisationer och företrädare för näringslivet. De viktigaste resultaten av mötet har beaktats vid beredningen av programmet.

Ministerarbetsgruppen för migration följer upp genomförandet av programmet.

2 Beskrivning av den internationella och nationella omvärlden

2.1 EU vill öka den lagliga migrationen och arbetskraftsrörligheten inom EU

De senaste åren har rörligheten, antalet asylsökande och behovet av utbildad arbetskraft ökat. Detta har lett till att migration har blivit ett av de viktigaste politiska teman och instrumenten inom Europeiska unionens område. Enligt Eurostat¹ var antalet invandrare sammanlagt 4,7 miljoner i EU-länderna under 2015. Av dessa invandrade 2,7 miljoner personer från länder utanför EU till EU-länder. Uppskattningsvis 1,9 miljoner personer flyttade från ett EU-land till ett annat EU-land med stöd av principen om fri rörlighet inom EU. Principen om fri rörlighet är en av prioriteringarna för EU:s inre marknad och den möjliggör arbetskraftsrörlighet. År 2015 bodde ungefär 11,3 miljoner EU-medborgare i arbetsför ålder i ett annat EU-land än hemlandet.

Behovet av högkvalificerade migranter har identifierats i en gemensam migrationsagenda för EU-länderna 2015. EU syftar till att uppdatera de befintliga bestämmelserna och att förbättra sin förmåga att locka och behålla högkvalificerade tredjelandsmedborgare. De flesta EU-länder behöver invandrare även för att kunna åtgärda hållbarhetsunderskottet, som är följden av att befolkningen åldras. EU syftar till att förbättra möjligheterna att utnyttja kompetensen hos befolkning som flyttar inom EU² samt den cirkulära migrationen³. Med cirkulär migration avses verksamhet som tredjelandsmedborgare som är bosatta i Europa bedriver i sina ursprungsländer (t.ex. företagsverksamhet) samt tredjelandsmedborgare som temporärt flyttar till Europa.

---

1 Eurostat, Statistics Explained: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics/sv (10.8.2017)

2 New skills agenda for EU: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223> (14.8.2017)

3 Cirkulär migration och partnerskap för rörlighet <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=uriserv:l14564> (14.8.2017)

Kommissionen har inlett en reform av Eures⁴. Efter reformen kan nya medlemmar och samarbetspartner ansluta sig till Eures-nätverket för att tillhandahålla internationella rekryterings- och arbetsförmedlingstjänster samt andra rörlighetsfrämjande tjänster. Tredjelandssmedborgare som vistas lagligt i ett EU-land kan också använda Eures-nätverket för att söka jobb i ett annat EU-land. Syftet är att främja både rörlighet inom EU och möjligheter för tredjelandssmedborgare att temporärt arbeta eller studera inom EU-området. Finland stödjer aktivt EU-samarbetet när det gäller att utveckla laglig migration.

EU-ländernas nationella invandringspolitik och invandringslagstiftning och genomförandet av dessa påverkas av internationella förpliktelser och EU:s asyl- och migrationspolitik. Finland deltar aktivt i beredningen av EU:s asyl- och migrationspolitik. EU har harmoniserat och harmoniserar fortfarande villkoren för inresa och förfarandena inom sitt område. Vissa direktiv, bland annat direktiv som gäller högkvalificerade personer, säsongsanställda och personer som förflyttar sig inom företag, påverkar medlemsländernas frihet att reglera arbetskraftsinvandring betydligt.

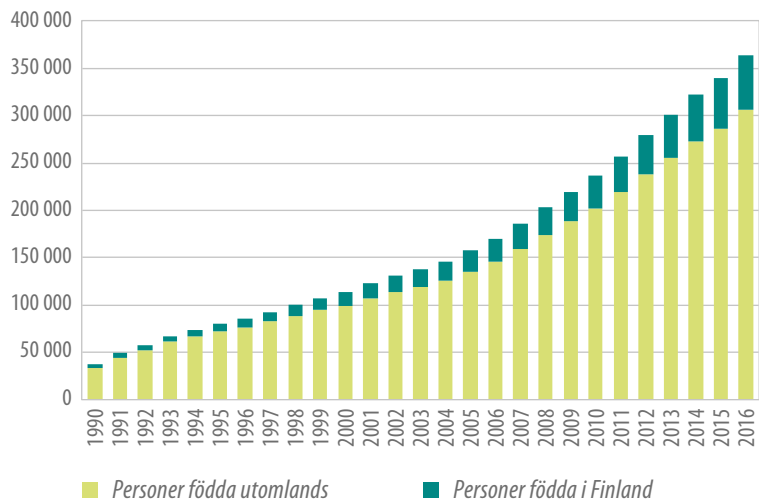
2.2 De flesta med utländsk bakgrund bosatta i Finland är i arbetsför ålder

Enligt Statistikcentralen uppgick antalet personer med utländsk bakgrund bosatta i Finland till närmare 365 000 under 2016. Av dessa var 307 000 (84 %) personer med utländsk bakgrund i första generationen och 58 000 (16 %) personer med utländsk bakgrund i andra generationen. Under de två senaste årtiondena har antalet personer med utländsk bakgrund ökat stadigt. År 2016 utgjorde det 6,6 procent av hela befolkningen och i Nyland 12 procent.⁵

4 Eures erbjuder arbetsförmedlings- och rekryteringstjänster i EU/EES-länderna och den samordnas av kommissionen. I Finland erbjuds tjänsterna av arbets- och näringsbyråernas kundservice för företag och privatpersoner.

5 Statistikcentralen: <https://www.tilastokeskus.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa.html> (20.10.2017)

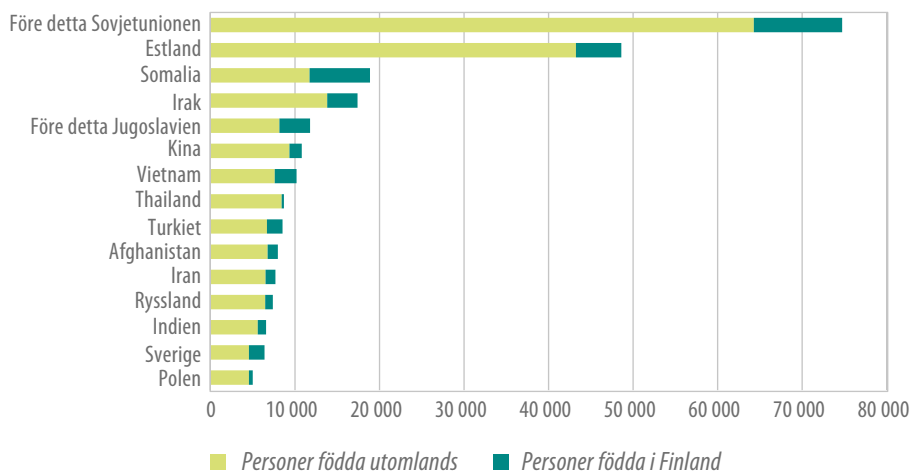
Antalet personer med utländsk bakgrund i Finland 1990-2016

Källa: Statistikcentralen

År 2016 var före detta Sovjetunionen det största bakgrundslandet för personer med utländsk bakgrund. Estland, Somalia och Irak var de näst största bakgrundsländerna.⁶

De största bakgrundsländerna för personer med utländsk bakgrund 2016

Källa: Statistikcentralen

⁶ Statistikcentralen: <http://www.tilastokeskus.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa/ulkomaalais-taustaiset.html> (20.10.2017)

De huvudsakliga orsakerna till flyttningen till Finland var familjeförbindelser, arbete eller studier. Till följd av bättre ekonomi har arbetskraftsinvandringen ökat med 17 procentenheter jämfört med 2016.

De första uppehållstillstånden som beviljats av Migrationsverket under 2015–2017

Sökandegrupp	2015	2016	2017
Familj	8 040	8 171	9 089
Arbete	5 436	5 770	6 751
Studier	5 869	6 348	5 194
Annan orsak	455	676	306
SAMMANLAGT	19 800	20 965	21 340

Källa: Migrationsverket

Invandrarna är yngre än de infödda. År 2016 var 76 procent av personerna med utländsk bakgrund bosatta i Finland i arbetsför ålder (15–64-åringar), medan den motsvarande andelen bland finländarna var 62 procent.⁷ De senaste åren har invånarantalet i Finland ökat till följd av migrationen, eftersom antalet födda i Finland redan under ett antal år har varit mindre än antalet döda.⁸

Enligt Statistikcentralens befolkningsprognos 2015 minskar antalet personer i arbetsför ålder med 75 000 fram till 2030⁹. Enligt en undersökning¹⁰ som Statistikcentralen har gjort för Näringslivets Delegation bör den årliga invandringen växa till 34 000 invandrare för att arbetskraften inte inom de närmaste årtiondena ska minska och för att behovet av arbetskraft ska kunna tillgodoses. Den nuvarande mängden utländsk arbetskraft som arbetar har ingen nämnvärd inverkan på försörjningskvoten.

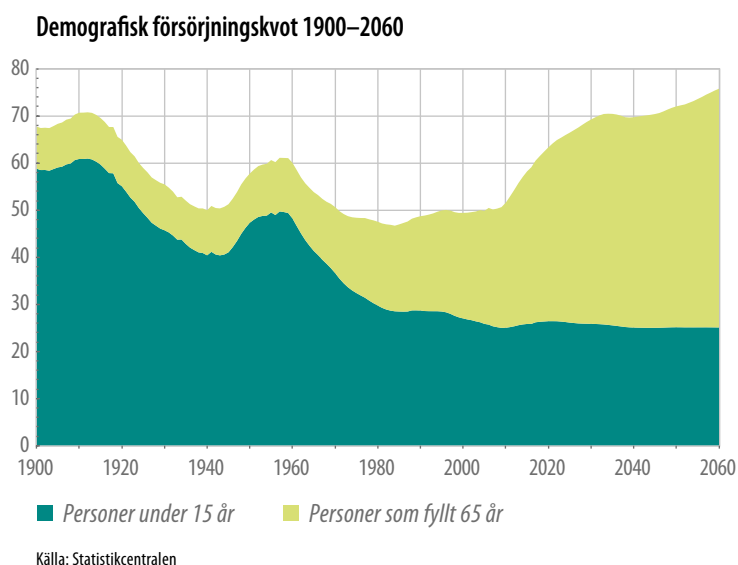
7 Statistikcentralen: Invandrare bland befolkningen: http://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa.html#tab1485503695201_2 (20.10.2017)

8 Statistikcentralen: Antalet födda mindre än antalet döda i år 2016 http://www.stat.fi/til/vamuu/2016/12/vamuu_2016_12_2017-01-25_tie_001_sv.html (20.10.2017)

9 Statistikcentralen: Andelen unga av befolkningen hotar alljämt att minska: http://www.tilastokeskus.fi/til/vaenn/2015/vaenn_2015_2015-10-30_tie_001_sv.html

10 Myrskylä, Pekka och Pyykkönen, Topias 2015: Tulevaisuuden tekijät – Suomi ei pärjää ilman maahanmuuttoa. (Framtidens arbetare – Finland klarar sig inte utan invandring.) <http://www.eva.fi/wp-content/uploads/2015/01/Tulevaisuuden-tekij%C3%A4t.pdf> (28.11.2017)

För att den ekonomiska försörjningskvoten ska kunna påverkas genom invandring krävs det dessutom att invandringen är bestående och stor från år till år och att sysselsättningsgraden för invandrarna är hög. Anställda som arbetar eller är utstationerade i Finland i mindre än sex månader åt gången betalar vanligen inte skatt i Finland, och därför påverkar de inte försörjningskvoten. Invandrare som står utanför arbetsmarknaden försämrar i sin tur försörjningskvoten.

Arbetslöshetsgraden är högre för utländska medborgare än för infödda personer. År 2016 var sysselsättningsgraden 10 procentenheter lägre för personer med utländsk bakgrund än för finländare, och för personer som bott i landet i över tio år var skillnaden fem procentenheter¹¹. De senaste åren har sysselsättningstakten och förhöjningen av inkomstnivån för invandrarna tilltagit: de som har kommit till landet senare har nått sysselsättnings- och inkomstnivån snabbare än de som har kommit på 1990-talet. Invandrarnas sysselsättning förbättras genom tidiga kontakter med arbetslivet. Dessutom finns det bevis på att de förbättrade integrationsåtgärderna påverkar sysselsättningen positivt.¹²

11 Undersökning om arbete och välfärd hos personer med utländsk härkomst och arbetskraftsundersökning, Statistikcentralen.

12 Hämmäläinen, Pesola, Sarvimäki 2015: <http://vatt.fi/documents/2956369/3244616/Kotouttamissuunnitelmienvaikutukset+maahanmuuttajien+lasten+koulutusvalintoihin+TEM/e6cddee3-20c9-48b2-a570-9b7f38c4515b> (24.11.2017)

Migrationen fördelar sig på mycket olika sätt i olika regioner i Finland. Oberoende av status placeras sig nya invandrare i regel i städer och tillväxtorter, nära mångsidigare sysselsättnings- och utbildningsmöjligheter. År 2016 bodde 58 procent av alla personer med utländsk bakgrund i huvudstadsregionen, Tammerfors och Åbo.¹³ I framtiden har en betydande del av befolkningen i större städer utländsk bakgrund antingen så att personen har flyttat till Finland från ett annat land eller så att personens familj har sina rötter i ett annat land.

---

13 Statistikcentralen: http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/sv/Maahanmuuttajat_ja_kotoutuminen/Maahanmuuttajat_ja_kotoutuminen__Maahanmuuttajat_ja_kotoutuminen/007_ulkom_osuudet.px/?rxid=dc815f51-a7d0-4aec-a81a-49b8ce399d18 (24.11.2017)

Genom invandring uppstår nya etniska, språkliga, kulturella och religiösa grupper i det finländska samhället. Ett allt mer mångkulturellt samhälle och andra samhällsliga förändringsfenomen kan dock öka risken för social ojämlikhet. Med tanke på sammanhållningen är det viktigt att invandrarna och deras barn kan hitta sin plats i det finländska samhället och uppleva att de är betydelsefulla samhällsmedlemmar.

2.3 Arbetskraftsbristen nu och i framtiden

För närvarande är utlänningar som stadigvarande vistas i Finland den största invandrargruppen på arbetsmarknaden (obegränsad rätt att arbeta, tiotusentals personer). Medborgare från andra EU-länder är den näst största gruppen (fri rörlighet för arbetskraft, också tiotusentals personer per år). Merparten av dessa är estländare, som i regel endast arbetar i Finland. Den tredje största gruppen utgörs av säsongsanställda som arbetar med visum eller visumfritt till exempel inom jordbruket (ej behovsprövning, över tiotusen personer per år). På arbetsmarknaden finns det dessutom utlänningar som vistas i landet av något annat skäl än på grund av arbete, till exempel studerande, familjemedlemmar och asylsökande. Dessutom utför ett antal personer som anställda i Finland distansarbete i andra länder.

Antalet uppehållstillstånd som beviljats utländska experter är några tusentals per år. Under 8 000 personer arbetar årligen i Finland med behovsprövat uppehållstillstånd för arbetstagare (i utförande arbete). Tillstånden till utförande arbete är relativt jämnt fördelade på olika branscher, och till de största branscherna hör jordbruk, restaurang och kök, byggnad, städning och transport.

Ansökningarna om uppehållstillstånd för arbetstagare handläggs vanligen i ett förfarande med två skeden. Förfarandet omfattar prövning av tillgången på arbetskraft, säkring av anställningsförhållandets villkor och utredning av eventuella utbildningskrav och andra krav. För att ett uppehållstillstånd för arbete ska kunna beviljas ska sökanden ha styrkt sin identitet med äkta resedokument. Personer som har fått ett negativt asylbeslut kan också beviljas uppehållstillstånd för arbete, om villkoren för uppehållstillstånd uppfylls.

I alla skeden av tillståndsprocessen är det viktigt att identifiera säkerhetsriskerna i anslutning till invandring. Migrationsverket, polisen, Skyddspolisen, Gränsbevakningsväsendet och Finlands beskickningar i utlandet bedriver ett nära nationellt och internationellt samarbete för att bedöma säkerhetsriskerna i anslutning till invandring med tanke på den inre säkerheten. Genom en högkvalitativ och effektiv tillståndsförvaltning kan riskerna för säkerheten förebyggas. Det är viktigt att främja nationell och internationell informationsförmedling mellan myndigheter i syfte att bidra till säkerheten.

I Finland behövs både tillfälligt arbetande och stadigvarande bosatt arbetskraft inom olika branscher. Enligt yrkesbarometern 2017 har allt fler yrken brist på arbetskraft¹⁴. Brist på arbetskraft kan observeras speciellt inom hälso- och socialsektorn samt i ökande grad i byggbranschen. Enligt Finska dataförbundet rf är bristen på programexperter 15 000 personer under 2020¹⁵. Till följd av en positiv strukturomvandling i sydvästkusten ökar behovet av arbetskraft inom bilindustrin, sjöfartsindustrin och den tillverkande industrin till över 30 000 personer på 2020-talet¹⁶. En stor mängd utländsk arbetskraft arbetar med säsongsbetonade arbetsuppgifter inom jordbruket och trädgårdsodlingen, och behovet bedöms bestå även i framtiden¹⁷. Utländsk arbetskraft rekryteras också till projektuppgifter till exempel inom byggbranschen i framtiden.

Enligt en färsk utredning¹⁸ lider regionstäderna också av brist på kompetent, högkvalificerad och motiverad arbetskraft, trots strukturarbetslöshet. Särskilt råder det brist på experter och ingenjörer inom metallbranschen samt på byggmästare. Den i regel sjunkande befolkningsutvecklingen i regionstäderna kan balanseras av att antalet personer som talar främmande språk ökar, det vill säga migrationen ökar.

Arbetskraftsinvandringen har skett i Finland utan en övergripande strategisk planering och den offentliga maktens samordning vad gäller inriktning av rekryteringen, rekryteringsåtgärder eller placering av den rekryterade arbetskraften inom olika branscher eller yrkesområden. I prognoserna för behovet av arbetskraft har behovet av utländsk arbetskraft inte separerats från behovet av arbetskraft i allmänhet. Detta har bidragit till att bromsa upp utarbetandet av strategin för aktiv arbetskraftsinvandring. I debatten om behovet av utländska arbetskraft har fokus främst legat på att bevaka ens egna intressen.

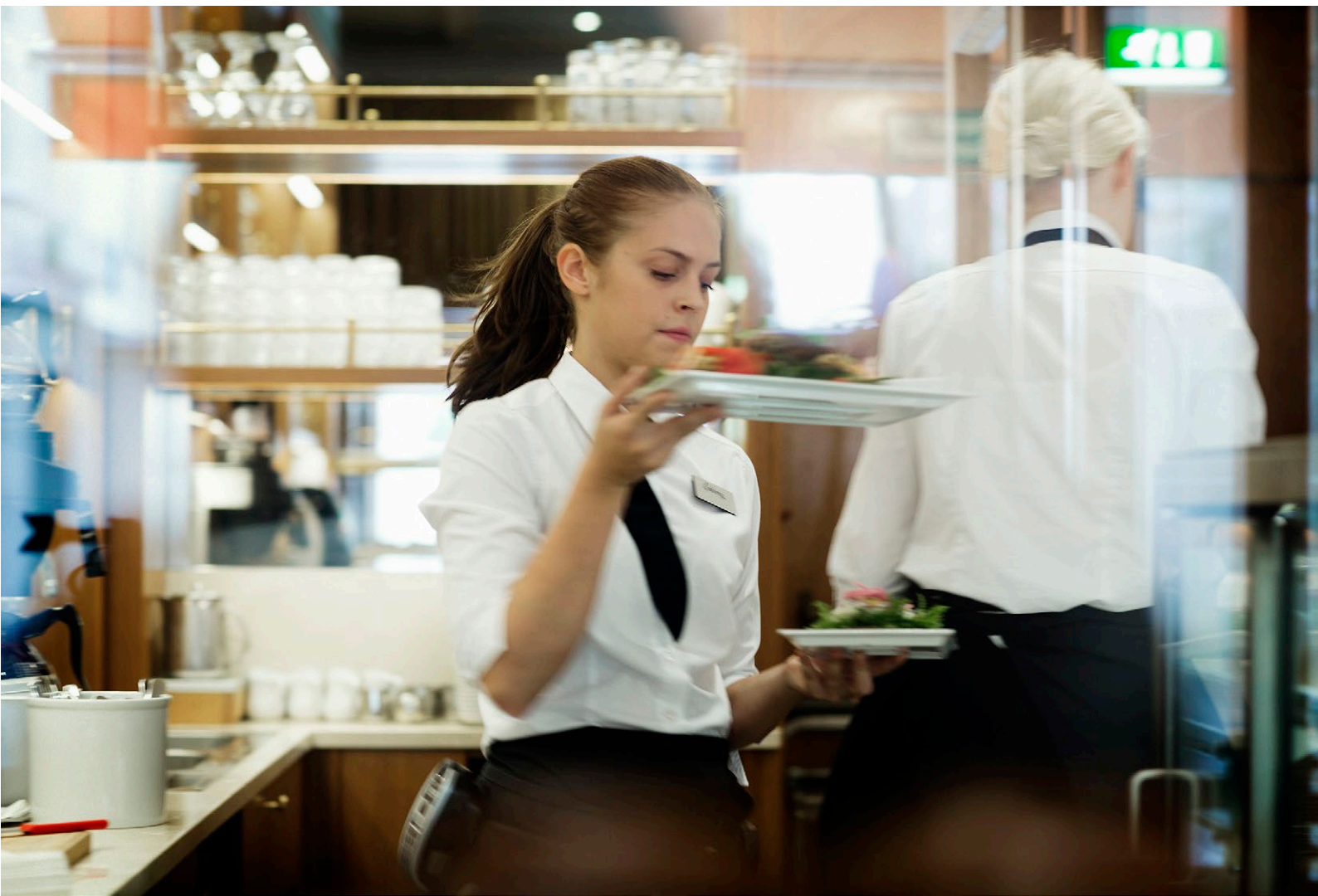
14 Arbets- och näringsministeriet: Yrkesbarometern: Nya yrken kommer att ha brist på arbetskraft: http://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/ammattibarometri-tyovoimapula-laajenee-uusiin-ammatteihin?_101_INSTANCE_KbgSvtizPgsM_LanguageId=sv_SE (17.10.2017)

15 Ohjelmisto-osaaminen Suomen talouskasvun ja uudistumisen jarruna – vuonna 2020 Suomesta puuttuu 15 000 ohjelmistoammattilaista (Programexpertis utgör hinder för ekonomisk tillväxt och förnyelse i Finland – år 2020 är bristen på programexperter 15 000 personer <http://www.tivia.fi/lehdistotiedote/ohjelmisto-osaaminen-suomen-talouskasvun-ja-uudistumisen-jarruna> (17.10.2017)

16 Åbo stad (presentation i PowerPoint-format): Positiivinen rakennemuutos – miten varmistamme tulevaisuuden kilpailukyvyyn? (En positiv strukturomvandling – hur kan vi säkerställa konkurrenskraften?) (7.6.2017)

17 Maunu, Tallamaria, Räisänen, Heikki: Minne uudet työpaikat syntyivät vuonna 2016? (Var skapades de nya arbetsplatserna under 2016?) (ANM:s analyser 81/2017)

18 Livskraft för regionstäder. Utredning från utredare Antti Rantakokko. Finansministeriets publikationer 38/2017. http://vm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/monimuotoista-kaupunkipolitiikkaa-tarvitaan-tukemaan-seutukaupunkien-elinvoimaa?_101_INSTANCE_AOvUVthvfE4u_LanguageId=sv_SE

Prognoser för arbetskrafts- och utbildningsbehoven görs av konsortiet ENKO. Konsortiet leds av arbets- och näringsministeriet, och undervisnings- och kulturministeriet och finansministeriet deltar också i dess verksamhet. Konsortiet tar fram scenarier till värdeökningen och sysselsättningen inom olika branscher. Granskningen av sysselsättningens utvecklingsspår kan användas som bakgrundsmaterial vid bedömning av behovet av utländsk arbetskraft inom olika branscher. Med hjälp av yrkesbarometern bedöms efterfrågan på och utbudet av arbetskraft och balansen mellan dem i olika yrken och regioner. Bedömningarna gäller den närmaste framtiden, det vill säga en period på cirka sex månader räknad från bedömningsdatum. Prognoserna för behovet av arbetskraft ska dock utvecklas även så att de omfattar betydligt längre tidsperioder.

3 Regeringens riktlinjer för att främja arbetskraftsinvandring

3.1 Riktlinje 1: Kompetent arbetskraft stödjer tillväxten i Finland

En central utgångspunkt för invandringspolitiken är att migrationen ska vara aktiv, kontrollerad och förutsedd. Effektiva och högkvalitativa tillståndsprocesser stödjer målen för invandringspolitiken. Tillståndsförfarandet ska vara tillräckligt flexibelt, snabbt och tillförlitligt för att det ska stödja målet att få experter komma till Finland. Genom tillståndsförvaltning förebyggs dessutom risker för säkerheten.

När befolkningen i arbetsför ålder minskar, är en aktiv arbetskraftsrelaterad invandringspolitik en metod för att garantera tillgången på kompetent och högkvalificerad arbetskraft i arbetslivet och företag. Invandringspolitiken ska kopplas till såväl närings- och innovationspolitiken som sysselsättnings- och utbildningspolitiken.

I och med ett allt mer diversifierat arbetsliv utvidgas innovations- och kompetensbasen i Finland. Det förbättrar tillgången på internationella experter och investeringar samt internationaliseringen för företag och läroanstalter. Högkvalificerade invandrare stödjer nya affärsverksamheter och öppnande av nya målmarknader, stärker företagets konkurrenskraft, kompenserar kompetenskllyftor, lockar investeringar till Finland och skapar nya arbetstillfällen.¹⁹ Ett diversifierat arbetsliv bidrar till innovationer. När internationella experter i allt större utsträckning involveras i innovationsverksamheten, kan det utöka internationella nätverk och kompetensbasen inom innovationer.²⁰

19 Enligt företagets erfarenheter och internationella jämförelser kan företag utnyttja internationell kompetens speciellt inom försäljning och marknadsföring, produktutveckling, målmarknadsutredningar, fördjupade kundrelationer och etablering av partnernätverk. Enligt en företagsenkät (1/2017) som genomförts av Helsingforsregionens handelskammars COME-projekt (<http://come2.fi/fi/>) medför internationella experter nya kontakter, kännedom om målmarknader, öppnande av nya målmarknader, förbättrad kundtillfredsställelse, språkkunskaper och nya synpunkter på produktutvecklingen. Enligt Utbildningsstyrelsens utredning Uutta osaamista (Ny kompetens) ansåg 36 procent av företagen att de med hjälp av internationella experter hade hittat tillväxtpotentialer på nya marknader, trots att endast mindre än en femtedel av företagen hade rekryterat experter på grund av det. Utbildningsstyrelsens (2017), Uutta osaamista pk-yrityksiin (Ny kompetens för små och medelstora företag). <http://uuttaosaamista.fi/wp-content/uploads/2016/05/Uuttaosaamista.pdf>

20 EU-kommissionens landrapport den 1 mars 2017 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-european-semester-country-report-finland-fi_0.pdf (på finska)

Företagen har identifierat att tillgången på högkvalificerad arbetskraft är en av de största utmaningarna i tillväxten och internationaliseringen. Enligt Europeiska kommissionens senaste landrapport²¹ har Finland varit mindre attraktivt bland invandrare som besitter hög kompetens, vilket är en delorsak till att arbetskraftsinvandringen har varit obetydlig. Den obetydliga arbetskraftsinvandringen har också påverkats av andra orsaker, såsom en relativt sent påbörjad migration jämfört med de övriga nordiska länderna och små invandrar-samhällen. När företag överväger direkta investeringar i Finland beaktar de förutom den befintliga arbetskraften i landet även om de får sina nyckelpersoner att flytta till Finland. Därför ska Finland erbjuda en lockande levnads- och arbetsmiljö för företagets anställda och deras familjer. Av detta skäl ska tillståndsförfarandet för utländska arbetstagare också vara tillräckligt flexibelt och snabbt.

I världens största årliga undersökning om landsbilder²² placerade sig Finland bland de femton mest intressanta länderna (15/50) när det var frågan om migration och investeringar, det vill säga landets attraktionskraft. Finland fick bästa betyg av deltagarländerna Indien, Sydkorea, Egypten, Kina, Brasilien och Mexiko. Bland de europeiska länderna var viljan att flytta till Finland på grund av arbete störst i Polen, Frankrike och Italien. I fråga om Finlands landsbild ansåg experterna att de största hindren för viljan att flytta till Finland var att landet är avlägset beläget och en mycket homogen och inte en särskilt internationell boendemiljö. De föreställningar som fungerar väl när det gäller att främja turism fungerar inte nödvändigtvis när det gäller att locka arbetskraft.

I konkurrensen om internationella experter är Finlands trumfkort bland annat ett säkert och stabilt samhälle, välfungerande offentlig service, såsom ett globalt känt och uppskattat utbildningssystem, mångsidiga och lättillgängliga kulturtjänster, barndagvård och social- och hälsovård. Till våra identifierade attraktivitetsfaktorer hör också smidig vardag, ren levnadsmiljö, jämställdhet, närliggande natur samt intressant och involverande stadskultur. Dessutom gör dessa faktorer att experterna stannar i Finland.

De stora städernas roll är betydande när det gäller att locka internationella experter och få dessa att etablera sig i Finland. Utan attraktiva städer är det svårt för företag och högskolor att locka experter från andra länder. Städernas strategiska riktlinjer, de tjänster som städerna tillhandahåller och städernas image påverkar beslutet om flyttning. Även regionstäderna behöver kompetent arbetskraft, eftersom mindre städer också har betydande, högteknisk industri och investeringsplaner. För att locka experter och få dessa att stanna i landet har flera länder utarbetat program i syfte att stärka landsbilden. Den rådande trenden är att experter flyttar för en viss livsstil eller en intressant ort, inte enbart på grund av arbetstillfällen, vilket bör beaktas i arbetet med att göra ett land attraktivt för experter.

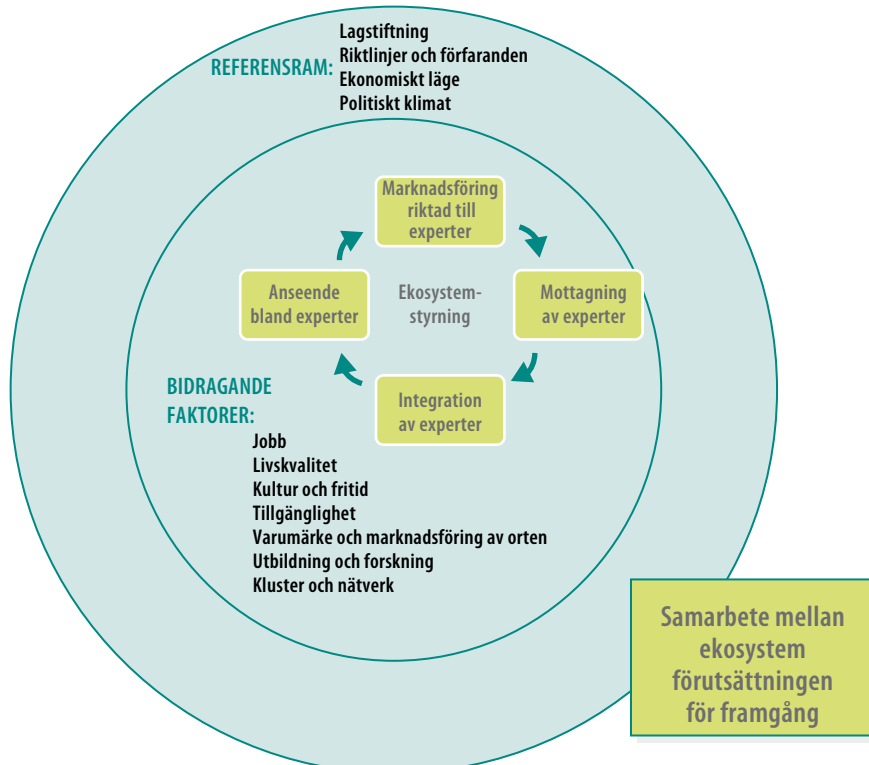
21 EU-kommissionens landrapport den 1 mars 2017 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-european-semester-country-report-finland-fi_0.pdf (på finska)

22 Anholt-GfK Nation Brands Index: <http://nation-brands.gfk.com/> (15.8.2017)

Arbetskraft kommer till Finland även av andra skäl än på grund av arbete: internationella forskare, utexaminerade utlänningar och makar/makor/sambor som kommer till landet ska beaktas som arbetskrafts- och kompetensresurs, och uppmärksamhet ska ägnas åt att deras kompetens kanaliseras till den finländska arbetsmarknaden. Dessutom ska kompetensen hos personer som får internationellt skydd kunna utnyttjas.

Hörnstenar i arbetet med att locka experter

Copyright: Andersson, King-Grubert & van Hest, modified from Future Place Leadership (former Tendensor)

MÅL

Arbetskraftsinvandringen ska vara förutsedd, aktiv och strategisk.

Det ska vara enkelt för utländska arbetstagare att komma till Finland. Tillståndsförfarandet ska vara smidigt och snabbt. I en snabbt föränderlig omvärld ska tillståndsförfarandet vara tillförlitligt och beslutsprocessen högkvalitativ.

Experter ska rekryteras aktivt från andra länder till Finland. Information om landsbilden ska riktas speciellt till internationella experter med beaktande av branscherna med kompetenslyftor, målgrupperna och målområdena.

Genomförande:

Tydliga långsiktiga mål ska sättas upp för arbetet med att locka internationella experter och utnyttja internationella experters potential, och förbindelsen till målen ska vara tväradministrativ. Relevanta dimensioner är marknadsföring, mottagning, integration och anseende bland experter.

Arbets- och näringsministeriet tar i samarbete med andra ministerier och ämbetsverk fram preliminär information om kommande behov av arbetskraft så att rekryteringen från andra länder (fri rörlighet för arbetskraft och anställning av arbetskraft från länder utanför EU/EES-området) beaktas som variabler. Tillstånds- och integrationssystemets strukturer uppdateras kontinuerligt och den offentliga maktens roll i helheten av rekryteringsåtgärder och inriktningen av rekryteringen bereds utifrån den preliminära informationen.

Uppehållstillståndsprocessen för arbetstagare, företagare, studerande och forskare ska göras så enkel och snabb som möjligt genom att se över förfarandena, dela tillräckliga resurser till handläggningen och vid behov se över lagstiftningen. Migrationsförvaltningen ska i större omfattning satsa på kundorienteringen i uppehållstillståndsservicen. Riskerna och hoten i anslutning till invandring identifieras på ett bättre sätt än tidigare.

Huvudregeln för behovsprövning av arbetskraft är att de nuvarande förfarandena ska fortsätta. När det gäller arbetskraftsinvandring ska behovsprövningen i tillståndssystemet omarbetas efter behov utifrån prognoser i samband med ändring av systemets övriga

strukturer. Vid snabba förändringar i behovet av utländsk arbetskraft gäller det att ändra regionala och riksomfattande riktlinjer för arbetstillstånd. Inom branscher som genomgår en positiv strukturomvandling, det vill säga där behovet av arbetskraft ökar, genomförs inriktade internationella rekryteringspilotprojekt. Exempel på sådana branscher är programutveckling och turism.

Finlands landsbild och förmåga att locka tillväxtföretagare och specialister ska förbättras genom åtgärdsprogrammet Talent Boost så att information om landsbilden riktas till strategiskt viktiga expertgrupper. Informationen om landsbilden fokuserar på att öka kännedomen om Finland och de finländska städerna och arbetsgivarna bland internationella experter. Vi satsar på nättjänster riktade till utländska experter, såsom WorkinFinland.fi, och verktyg som är avsedda för beskickningar. Genom Talent Boost stödjer regeringen städerna i arbetet med att locka internationella experter. Vi skapar verksamheten "Finlands sändebud", där internationellt nätverkande experter systematiskt är med och ger information om Finland och deltar i kampanjplaneringen. Vi kartlägger möjligheterna att skapa ett Finland-stipendiesystem som en del av marknadsföringen av utbildning.

Vid företagstjänster gäller det att utveckla och på bättre sätt kunna öppna möjligheter för internationella experter i företag att stödja tillväxten och internationaliseringen. Business Finland, som inleder verksamhet i början av 2018, förenar två av statens Team Finland-huvudaktörer: Finpro och Tekes. Vid sidan av det egentliga exportfrämjandet är Business Finland en central stödkanal och organisation genom vilken finländska företag kan bygga upp internationella nätverk. Business Finland har också till uppgift att skaffa utländska investeringar till Finland och därigenom kompetens och experter.

3.2 Riktlinje 2: Välfungerande tjänster som stödjer etablering och integration bidrar till att locka kompetent arbetskraft och till att den kompetenta arbetskraften trivs i landet

Tjänster som främjar etablering och integration fungerar som attraktionsfaktorer och ökar trivseln i Finland. Samtidigt kan välfungerande tjänster bidra till att företag kan locka kompetent arbetskraft till Finland och till att den kompetenta arbetskraften stannar i landet.

Genom tjänster som stödjer etablering underlättas flyttningen till Finland, eventuellt redan i ursprungsländerna, och vardagen efter flyttningen till Finland. Med tjänster som stödjer etablering avses till exempel rådgivning i beskattningsfrågor och magistratens tjänster. Etableringen kan underlättas även genom att tillhandahålla tjänster på engelska och på andra huvudspråk som används vid arbetskraftsinvandring. Med tanke på attraktionskraften är till exempel internationella skolor viktiga.

Etableringen för kompetent arbetskraft kan underlättas genom att utveckla de nuvarande tjänster som stödjer etablering och genom att slå samman tjänsterna så att de som flyttar till Finland och arbetsgivare enkelt får de tjänster som de behöver på ett och samma ställe. Myndigheternas tjänster som stödjer etablering kompletteras med den privata sektorns etableringstjänster.

Genom integrationsfrämjande åtgärder stöds invandrarnas aktiva roll i det finländska samhället och den samhälleliga sammanhållningen. Även det mottagande samhället och arbetsmarknaden får nya influenser av invandrarna och diversifieras. Den internationella arbetsmarknaden ökar Finlands attraktionskraft bland experter och investerare.

Behovet av stöd vid integration varierar och beror på en individs mål, kompetens och livssituation. Trots att språket i vissa arbetsgemenskaper och tjänster är engelska, kan kunskaper i finska eller svenska och kännedomen om det finländska samhället underlätta vardagen och förbättra trivselen för individer och familjer. Stödet vid integration av personer som flyttar till Finland för att arbeta är också bundet till personens framtid, som inte alltid kan förutses. Vissa stannar i Finland enbart tillfälligt, andra som först tänkt stanna enbart tillfälligt etablerar sig permanent till exempel för att de har bildat familj. Vissa kan också senare besluta att söka nytt jobb i Finland och då kan bristande kunskaper i finska eller svenska göra det svårare att få jobb.

Personer som flyttar till Finland på grund av arbete, och deras familjemedlemmar, kan bättre anpassa sig till det nya samhället genom att vi tillhandahåller omfattande rådgivningstjänster på flera språk och sådana möjligheter att studera finska eller svenska som lämpar sig för olika livssituationer. Dessutom kan vi stödja dem i att delta i olika aktiviteter i samhället. Med hjälp av integrationstjänster är det dessutom lättare för till exempel dem som flyttar tillsammans med sina makar/makor/sambor till Finland att komma in på arbetsmarknaden. Vid sidan av myndigheternas integrationstjänster spelar arbetsgivare en viktig roll, särskilt för arbetande invandrare. När det gäller att stödja delaktighet är fritidsverksamheterna och civilsamhället viktiga faktorer. En vällyckad integration och sysselsättning kan också vara svar på problemet med Finlands försörjningskvot och matchningsproblemen på arbetsmarknaden.

Regeringen har fastställt prioriteringarna för invandringpolitiken i statens program för integrationsfrämjande för åren 2016–2019²³ och i handlingsplanen för integration som regeringen godkände i maj 2016²⁴. Ett centralt mål är att snabba upp utbildning och sysselsättning för arbetslösa invandrare. Därför är det viktigt att med hjälp av integrationstjänster på ett effektivt sätt få invandrare som redan är bosatta i landet, till exempel de som får internationellt skydd, makar/makor/sambor och utexaminerade personer, att ge sina arbetsinsatser på arbetsmarknaden. I Finland ska de internationella studerandens, forskarnas och andra internationella experters sakkännedom och nätverk utnyttjas på ett effektivt sätt vid företagens tillväxt, internationalisering och innovationsverksamhet.

23 Statens program för integrationsfrämjande för åren 2016–2019 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79075> (på finska)

24 Regeringens handlingsplan för integration: invandrarna till kommuner, utbildning och arbete (3.5.2016) <http://vnk.fi/documents/10616/1266558/Kotouttamisen-toimintasuunnitelma-030516.pdf/c600bd8f-7c5c-43b6-aba4-5aade9aafe0d> (på finska)

MÅL

God service som stödjer etablering och integration är en attraktionsfaktor och gör det lättare för internationella experter att komma in på arbetsmarknaden.

Med hjälp av integrationstjänster och andra tjänster som beaktar hela familjen är det möjligt att öka trivseln och främja etableringen i Finland. En god vardag och delaktighet i det finländska samhället ska främjas på ett övergripande sätt för dem som är på arbetsmarknaden och för deras familjemedlemmar.

De i Finland bosatta invandrarnas arbetskrafts- och kompetenspotential ska identifieras och utnyttjas på ett effektivare sätt på arbetsmarknaden i Finland.

Genomförande:

Den internationella rekryteringen och den internationella arbetskraftens etablering ska underlättas genom att skapa och etablera smidig samservice som tillhandahålls av myndigheterna. Pilotprojektet International House Helsinki i huvudstadsregionen utgör en plattform för utveckling av denna verksamhet. Pilotprojektet samlar bland annat myndigheter, arbetsgivare, yrkesnätverk och tjänsteleverantörer som främjar invandrarnas integration och sysselsättning. I projektet utvecklas en elektronisk riksomfattande tjänst. I anslutning till Talent Boost kartläggs behovet och möjligheten att utvidga motsvarande tjänster till andra tillväxtorter.

Sådana tjänster kan också fungera som mötesforum för företag och internationella experter. Via forumen kan de internationella experternas sakkännedom och nätverk kanaliseras så att dessa stödjer företagets tillväxt och internationalisering (åtgärdsprogrammet Talent Boost). Samarbetet ska stärkas mellan rekryterande företag, offentliga myndighetstjänster, organisationer och privata producenter av etableringstjänster.

Genom att öka antalet internationella skolor och daghem samt utbildningen på engelska stöds invandrarnas etablering och deras familjemedlemmars integration i samhället. Myndighetsservicen på engelska ska utökas. De tjänster som stödjer etablering ska utvecklas i samarbete med städerna.

Trivseln och etableringen i Finland ska främjas med hjälp av integrationstjänster. Integrationen av makar/makor/sambor som kommer till Finland främjas och utbildningsstigarna och välbefinnandet av barn och unga med invandrarbakgrund stöds.

De på invandrarnas befintliga kompetens baserade stigarna till arbetsmarknaden eller företagande stöds. Högskolorna och läroanstalterna effektiviserar erkännandet och tillgodoräkandet av kunskaper, färdigheter och examina som har införskaffats någon annanstans. Dessutom ska dokumentationen av sådana kunskaper och färdigheter utvecklas. Målet är att tidigare införskaffade kunskaper och färdigheter ska kunna användas fullt ut i arbetslivet.

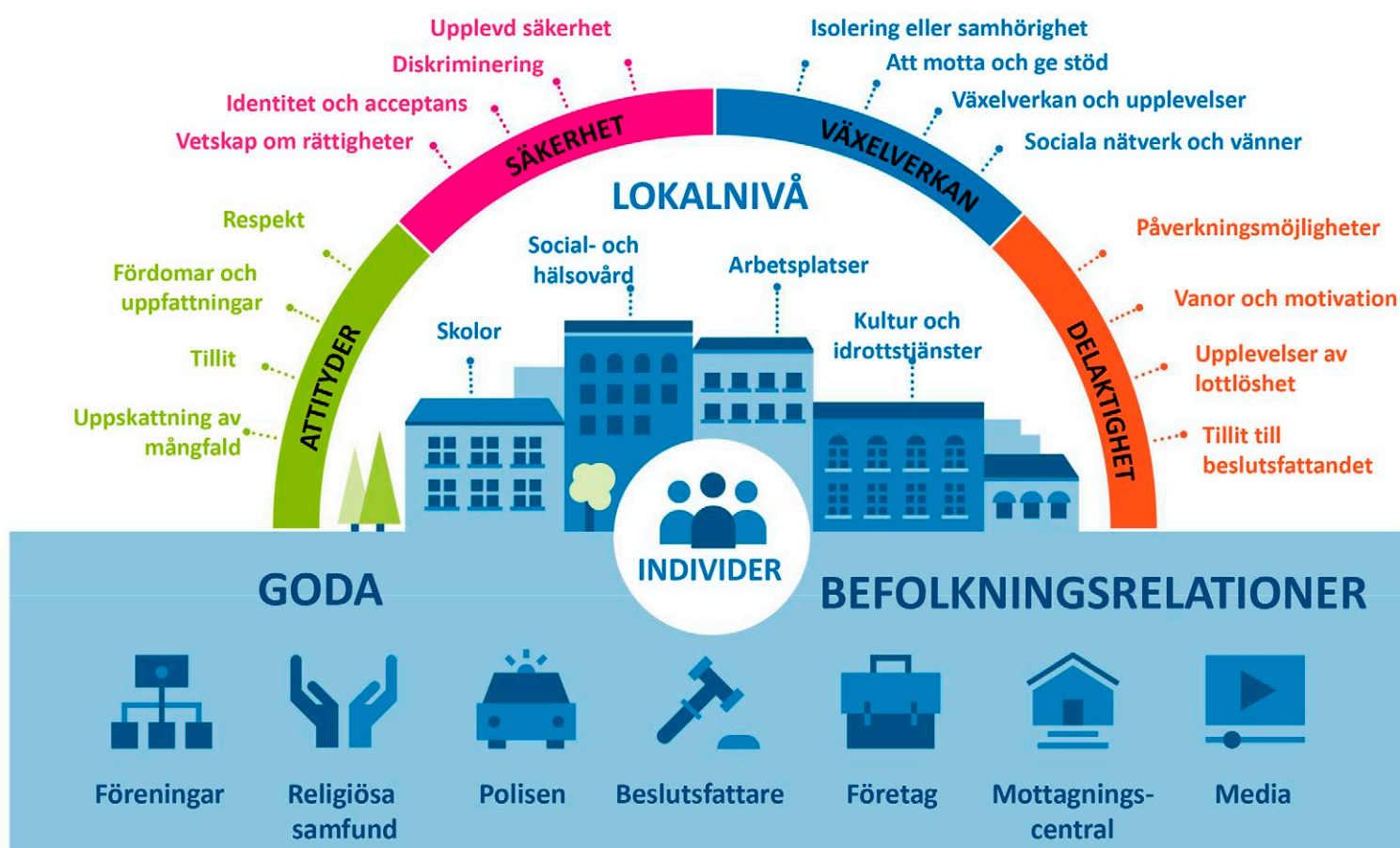
Delaktigheten stöds genom att invandrarorganisationerna och invandrargemenskaper integreras i det integrationsfrämjande arbetet på bättre sätt än tidigare. Arbets- och näringsministeriet utvecklar partnerskapsprogrammet för integrationsfrämjande och nya samarbetsformer för att öka samarbetet mellan offentliga och privata aktörer samt organisationer. Kommunerna och invandrargrupperna fördjupar dialogen om vad staten, kommunerna och invandrargrupperna kan göra för att främja integration. Aktörerna inom kultur, ungdomsarbete, motion och idrott samt i civilsamhället effektiviserar sina integrationsfrämjande tjänster till invandrare.

3.3 Riktlinje 3: Goda relationer mellan olika befolkningsgrupper stödjer integration av arbetstagare med invandrarbakgrund i Finland

Flera samhälleliga och sociala faktorer har antingen direkt eller indirekt inverkan på internationella experters beslut om flyttning till och etablering i Finland. Positivt attitydklimat och goda relationer mellan olika befolkningsgrupper gör Finland mer attraktivt för experter som kommer till landet för att arbeta. Dessutom stödjer de arbetslivets internationalisering och Finlands ställning på den globala expertmarknaden. Rasism, diskriminering och hatbrott gör däremot att förtroendet för samhället försvagas och invandrarnas möjligheter att vara verksamma i samhället begränsas. De påverkar Finlands landsbild negativt och därigenom också tillgången på utländsk arbetskraft. Ett negativt klimat kan också öka utflyttningen från Finland bland inflyttade arbetstagare.

Relationerna mellan olika befolkningsgrupper är en helhet som omfattar olika delområden av samhället och vars inverkan avspeglas i människors vardag. Politiken för relationer mellan olika befolkningsgrupper syftar till att öka växelverkan mellan olika grupper och påverka människornas trygghetskänsla, attityder och delaktighet. Enligt statens program för integrationsfrämjande för åren 2016–2019 ska goda relationer mellan olika befolkningsgrupper främjas vid sidan av andra integrationsåtgärder.

När det gäller arbetskraftsinvandringen syftar politiken för relationer mellan olika befolkningsgrupper till att skapa ett positivt attitydklimat, öka växelverkan mellan olika befolkningsgrupper samt förebygga och lösa konflikter mellan olika befolkningsgrupper. Genom att skapa möjligheter till växelverkan är det möjligt att bygga upp yrkesnätverk och sociala nätverk mellan nya arbetstagare och deras familjer samt lokal befolkning. Via kanaler till samhällelig delaktighet kan personer som har flyttat till Finland påverka frågor som är viktiga för dem.

En samhällelig, offentlig diskussion påverkar attitydklimatet även i arbetslivet samt invandrarnas trygghetskänsla och välbefinnande. I regeringsprogrammet fastställs att regeringen ska satsa på en saklig, offentlig diskussion som respekterar människovärdet och att rasism inte tillåts²⁵.

Utifrån forskningsrön²⁶ kan det konstateras att attityderna till invandring har blivit något mer negativa efter 2015, trots att största delen av befolkningen fördömer rasism (60 %)²⁷. Unga förhåller sig mer positiva till mångkulturalism än äldre. Dessutom är kvinnor mer toleranta än män. I en undersökning om ungas attityder²⁸ kan det ses kritik mot invandringspolitikerna och oenhetliga attityder till invandrare.

Attityder har stor inverkan på hur invandrarnas jämlikhet förverkligas i arbetslivet. Invandrarnas arbetsproduktivitet, arbetsresultat och arbetshälsa påverkas av huruvida invandrarna anser att de hör till arbetsgemenskapen eller om de blir diskriminerade. I kontakter som arbetarskyddsmyndigheten har fått och i misstänkta brott som polisen har fått kännedom om var etniskt eller nationellt ursprung och främmande språk, efter hälsotillstånd, de näst vanligaste orsakerna till diskrimineringen, visar en utredning som gjordes 2014²⁹. Växelverkan i yrkesfrågor och sociala sammanhang är särskilt viktig för inflyttade personer som inte sedan tidigare har några sociala nätverk i landet.

Målet för statens program för integrationsfrämjande är att positivt attitydklimat, icke-diskriminering och mångfaldsledning i arbetslivet ska utvecklas i samarbete med arbetsmarknadsorganisationerna. Ett av målen för den nationella arbetslivsstrategin Arbetslivet 2020 är också att handlingsmodellen som baserar sig på förtroende, ömsesidig uppskattning, öppenhet och ömsesidighet ska stärkas på finländska arbetsplatser.

25 Handlingsprogrammet Betydelsefull i Finland – Program för förebyggande av hatretorik och rasism samt främjande av delaktighet i samhället (2.5.2016) http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75111/Betydelsefull_iFinland.pdf

26 Hur går det för oss? En kartläggning av relationerna mellan befolkningsgrupperna i Finland – med fokus på förläggningssorter. Justitieministeriets publikation 32/2017 <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/80007> (på finska)

27 Ekonomiska Informationsbyrån 2015

28 Ungdomsforskningssällskapet (2014) Ungdomsbarometern 2014 – En människovärdig ungdomstid (på finska).

29 Työsyryinnän seuranta Suomessa (Uppföljning av arbetsdiskrimineringen i Finland). Arbets- och näringsministeriets publikationer 53/2014.

Familjers beslut om att stanna i Finland under en längre tid påverkas av interaktiva relationer i arbetslivet och alla familjemedlemmars erfarenheter av växelverkan i skolor, lekparkar, allmänna lokaler och hobbyer. Makans/makens/sambons sysselsättningsläge har stor inverkan på hur familjen trivs. Sysselsättningsgraden och inkomstnivån för invandrarkvinnorna är relativt låg. I synnerhet invandrarkvinnornas deltagande i arbetslivet bör öka.

De som flyttar till Finland för att arbeta bosätter sig vanligen i städer eller i stadsregioner. Många internationella företag tillhandahåller tjänster för att ordna boende för inflyttade, men sådana tjänster är inte tillgängliga för alla. Det är viktigt att när nya områden byggs och gamla kompletteras blir bostadsbeståndet och boendialternativen mångsidigare och särskilt bostäder till rimligt pris tillhandahålls i olika områden av staden enligt efterfrågan.

Goda relationer mellan olika befolkningsgrupper främjas av både myndigheterna och olika organisationer. Organisationer har stor betydelse, eftersom de möjliggör växelverkan mellan personer från olika kulturer och vardagliga möten mellan olika människor. De tillhandahåller aktiviteter och tjänster med låg tröskel på ett flexibelt sätt och kompletterar offentliga tjänster. Som en del av Handlingsprogrammet Betydelsefull i Finland har organisationerna inom utbildning, kultur, ungdomsarbete, idrott och motion inlett kampanjen Jag dissas hatprat. Kampanjen uppmuntrar till att motarbeta hatprat, särskild bland unga och på sociala medier.

MÅL

Vårt samhälle ska tolerera invandring och relationerna mellan olika befolkningsgrupper är goda.

Arbetslivet i Finland ska vara mottagande, mångformig och icke-diskriminerande.

Invandrarkvinnornas deltagande i arbetslivet ska stärkas. Invandrarkvinnornas kompetens ska identifieras och utvecklas.

Invandrarnas lokala delaktighet ska stärkas i samarbete mellan myndigheterna och olika organisationer.

Genomförande:

Myndigheterna och organisationerna genomför politik för relationer mellan olika befolkningsgrupper på alla förvaltningsnivåer, särskilt på livsområden som är viktiga för människornas vardag.

Positivt attitydklimat och icke-diskriminerande diskussionskultur främjas genom att utbilda nyckelgrupper i ämnet skyldigheter enligt diskrimineringslagen, genomföra informationskampanjer mot diskriminering och rasism³⁰, samla in data om förekomst av diskriminering inom olika livsområden och stödja förebyggandet av hatprat.

I syfte att stärka den sociala integrationspolitiken ska finansiering riktas till handlingsmodeller som ökar växelverkan. Vid uppbyggande av sociala nätverk utnyttjas de möjligheter som kultur-, idrotts-, motions- och fritidsverksamheterna erbjuder. Relationerna mellan olika befolkningsgrupper följs upp regelbundet i anslutning till det av Kompetenscentret för integration av invandrare samordnade tväradministrativa systemet för uppföljning av integration och goda relationer mellan olika befolkningsgrupper.

---

30 För Handlingsprogrammet Betydelsefull i Finland. Program för förebyggande av hatretorik och rasism samt främjande av delaktighet i samhället.

Invandrarkvinnornas deltagande i arbetslivet ska stärkas aktivt i samarbete mellan representanter för statsförvaltningen och arbetslivsaktörer. Invandrarkvinnornas kännedom om sina rättigheter i arbetslivet ska ökas.

Invandrarnas kännedom om verksamheten på bostadsmarknaden och olika boendeanternativ ska ökas i anslutning till etableringstjänster. Samtidigt ges mer information om invånarnas möjligheter att påverka sin näromgivning och det finländska samhället.

Foton:

- Sida 16 Pia Ingberg/Keksi / Finland Promotion Board
- Sida 19 Pia Ingberg/Keksi/Finland Promotion Board
- Sida 22 Riitta Supperi/Keksi/Finland Promotion Board
- Sida 25 Suvi-Tuuli Kankaanpää/Keksi/Finland Promotion Board
- Sida 26 Riitta Supperi/Keksi/Finland Promotion Board
- Sida 29 Riku Isohella/Velhot Photography Oy /Finland Promotion Board
- Sida 33 Jukka Rapo/Keksi/Finland Promotion Board

Sisäministeriö PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Inrikesministeriet PB 26, 00023 Statsrådet

www.intermin.fi

SISÄMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET